Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Gäller 2026-09-15 – 2027-09-30

Kyrkbyns Förskola

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Varför Plan mot diskriminering och kränkande behandling? 3
Främja, förebygga och åtgärda: 3
Kyrkbyns förskolas vision, ansvar samt delaktighet: 4
Kommunens övergripande rutiner och åtgärder vid misstänkta kränkningar: 5
Upptäcka, anmäla, utreda och dokumentera: 5
Utvärdering och analys av föregående års plan mot diskriminering och kränkande behandling: 6
Utvärdering och analys av föregående års kartläggningar och sammanställningar: 6
Främjande insatser: 7
Förebyggande åtgärder: 7
Prioriterade mål detta läsår: 8
Till dig som förälder: 9
Till dig som barn/elev: 9
Barn/elever och vårdnadshavares delaktighet: 9
Bilagor 10
1.1 Begrepp: 10
1.2 Diskrimineringsgrunderna: 11

VARFÖR PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING?

Enligt Skolverket och gällande lagstiftning: skollagen[1] och Diskrimineringslagen[2], ska huvudmannen årligen se till att det upprättas planer mot kränkande behandling, en för varje enskild verksamhet. Syftet med planen är att förebygga och förhindra kränkande behandling. Planen ska vara ”levande” i den meningen att den ständigt ska vara aktuell i verksamhetens dagliga arbete. Planen ska enligt Skolverkets rekommendationer innehålla:

- en översikt över de mål som verksamheten har satt upp för det förebyggande arbetet
- en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkningar
- en redovisning av vilka åtgärder verksamheten planerar att påbörja eller genomföra under det kommande året
- en redovisning av hur åtgärderna i den föregående årsplanen har genomförts.

I planerna ska det anges vem som är ansvarig för att respektive åtgärd genomförs, samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta är enhetens plan för detta läsår.

FRÄMJA, FÖREBYGGA OCH ÅTGÄRDA:

Vi arbetar främjande, förebyggande och åtgärdande. Det är olika arbetssätt som ser till att alla barn/elever har en trygg vardag fri från kränkande behandling och diskriminering. De olika arbetssätten innebär:

- Främjande arbete handlar till exempel om att arbeta för att alla barn och elever är lika mycket värda, att vi bemöter varandra på ett trevligt och respektfullt sätt och att alla som deltar i verksamheten är inkluderade. Verksamheten identifierar och stärker de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Det främjande arbetet genomförs oavsett om det finns aktuella problem eller inte och riktar sig till alla barn/elever.
- Förebyggande arbete handlar om att hitta och förhindra risker för utsatthet, exempelvis platser eller situationer utomhus, vid skåpen och omklädningsrum. Arbetet utgår från konkreta behov eller riskområden som verksamheten har upptäckt eller synliggjort vid kartläggning.
- Åtgärdande arbete handlar om att agera: stoppa, utreda och åtgärda då barn/elever beter sig på ett sätt som får någon att bli ledsen eller må dåligt. Barn/elever ska veta att de ska vända sig till en vuxen för att få hjälp.

[1] Skollag (2010:800) | Sveriges riksdag (riksdagen.se) Främst kap 6.
[2] Diskrimineringslag (2008:567) | Sveriges riksdag (riksdagen.se)

KYRKBYNS FÖRSKOLAS VISION, ANSVAR SAMT DELAKTIGHET:

Vision: All personal inom förskolan i Kyrkbyn tar aktivt avstånd från alla former av kränkande behandling och diskriminering. På vår förskola ska alla känna sig trygga och bemötas och behandlas med respekt för den man är. Förskolan ska också aktivt främja barns lika rättigheter och möjligheter.

● Skapa goda relationer med/mellan barnen.

● Varje barn är en tillgång och ska få känna/veta att just hen är unik.

● Bemöta och bekräfta varje barn varje dag.

● Utifrån barnens intressen, erfarenheter och behov forma vår verksamhet.

● Stärka barns goda handlingar.

● Erbjuda en variation av pedagogiska miljöer och material.

● Skapa god kontakt och tillit mellan pedagog och vårdnadshavare så att de känner sig

trygga med att lämna sina barn hos oss.

● Gemensamt förhållningssätt utifrån förskolans värdegrund.

● Öppet och tillåtande klimat där vi respekterar och tillåter att vi är olika.

● Alla är viktiga för vår verksamhet.

● Alla blir sedda och positivt bemötta.

● Att vi pedagoger samarbetar för ett gott klimat.

Verksamheter som omfattas av planen: Kyrkbyns Förskola

Ansvariga för planen: Rektor i samarbete med all personal på förskolan.

Personalens delaktighet:

Arbetslagsledarna är delaktiga vid upprättandet och vid utvärdering av planen. Personalen arbetar dagligen med de förebyggande och främjande åtgärderna. Nyanställda/ vikarier/ studenter/ praktikanter får information när de introduceras i verksamheten.

Förankring och implementering av planen:

Rektor och personal ansvarar för att barn, vårdnadshavare, köks- och städpersonal känner till denna plan. Planen går att hitta i Vklass samt på förskolans hemsida. Den ska också vara tillgänglig på förskolan.

KOMMUNENS ÖVERGRIPANDE RUTINER OCH ÅTGÄRDER VID MISSTÄNKTA KRÄNKNINGAR:

- All personal ska villkorslöst, utan dröjsmål, vid misstanke om att barn/elev blivit kränkt anmäla detta till respektive chef/rektor.
- Anmälan görs digitalt via KBI/ Draftit. (Digitalt ärendehanteringssystem för att utreda diskriminering och kränkande behandling.)
- Rektor ansvarar för att ärendet utreds skyndsamt via Draftit.
- Rektor gör en anmälan till huvudmannen via Draftit.
- Barn och utbildningsförvaltningen redovisar kontinuerligt antal fall av diskriminering och kränkande behandling på Barn- och utbildningsnämnden. Årligen görs en aggregerad uppföljning av huvudman, både av enheternas Planer mot diskriminering och kränkande behandling, samt läsårets Draftit- sammanställning.

Om ett barn/elev känner sig kränkt av någon vuxen ska detta tas på extra stort allvar då barnet kan anses stå i beroendeställning till den vuxne. Barnet eller dennes vårdnadshavare ska omedelbart kontakta/berätta för personal eller rektor.

UPPTÄCKA, ANMÄLA, UTREDA OCH DOKUMENTERA:

Enligt skollag 6 kap. 10§ är en lärare, förskollärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till förskolechefen eller rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är skyldig att anmäla detta till huvudmannen.

Enl. 2 kap. 7§ diskrimineringslagen och 6 kap. 10§ skollagen är en huvudman som får kännedom om att ett barn eller elev anser sig blivit utsatt för kränkande eller diskriminerande behandling, skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna

Ansvar: - Alla som arbetar i förskolan är skyldiga att alltid ingripa direkt i konflikter mellan barn där tilltal, kroppsspråk och handgripligheter kan uppfattas som trakasserier/kränkningar. - Alla som arbetar I förskolan är skyldiga att anmäla till huvudman så fort ett barn visar eller säger att det känner sig kränkt. - Alla som arbetar i förskolan är skyldig att anmäla om ett barn blir kränkt av någon av förskolans medarbetare. Först till den medarbetare som utfört kränkningen och i nästa steg till ansvarig chef. - Vårdnadshavare kontaktar förskolan om barnet berättar om trakasserier eller mobbing. - Så snart någon i förskolan får kännedom om kränkningar som förekommer/förekommit så ska uppgifterna utredas genom samtal med berörda samt med arbetslaget för att få konkreta exempel på vad som hänt, både av den som utfört och den som blivit utsatt för kränkningen. - Händelsen dokumenteras digitalt, Kränkningsanmälan på Intranet. (Draftit)

- Vårdnadshavare till involverade barn informeras snarast.
- Därefter sker en utredning som ska allsidigt belysa vad som inträffat och omfatta både den eller de som kan ha eller har utövat kränkningen och den som blivit utsatt.

- **Ansvar**:
- Förskolans medarbetare ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av ett annat barn.
- Ansvarig chef ansvarar för utredning då ett barn blivit kränkt av en vuxen.
- Ansvarig chef ansvarar för om en vuxen blir kränkt av en annan vuxen.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS PLAN MOT DISKRIMINERING OCH KRÄNKANDE BEHANDLING:

2025-2026: Vårt mål är att alla barn på Kyrkbyns förskola ska känna sig trygga och att kränkningar inte ska förekomma.

Kränkningar har förekommit under året, vilket inte var vårt mål. Vi har haft olika lekgrupper, samarbetsövningar, samtalat med barnen om god kamratskap, etik och värderingsfrågor. Hur man är en bra kompis. Vi har placerat ut oss på gården, haft olika ansvarsområden både ute och inne för att kunna vara närvarande och förebygga kränkningar. Vi har också varit uppmärksamma på tider/miljöer där kränkningar lättare förekommer och lagt om rutiner och gjort planer för att förhindra eventuella kränkningar. Det är många barn per vuxen och svårt att räcka till.

UTVÄRDERING OCH ANALYS AV FÖREGÅENDE ÅRS KARTLÄGGNINGAR OCH SAMMANSTÄLLNINGAR:

Under året har 10 kränkningsanmälningar dokumenterats på Kyrkbyns förskola. Av dessa är 8 fysiska kränkningar och 2 verbala kränkningar.

För att förebygga kränkningar och skapa en trygg miljö för barnen arbetar verksamheten med att i så stor utsträckning som möjligt dela barngruppen i mindre grupper vid flera tillfällen under dagen. Erfarenheten visar att antalet konflikter och kränkningssituationer minskar när barnen vistas i mindre sammanhang, vilket skapar bättre förutsättningar för trygghet, delaktighet och positiva relationer. Pedagogerna arbetar kontinuerligt och aktivt med förskolans värdegrund. Genom dagliga samtal och reflektioner ges barnen möjlighet att utveckla förståelse för hur vi bemöter varandra med respekt och omtanke. Arbetet syftar till att stärka barnens empati, ansvarstagande och förmåga att samspela på ett positivt sätt.
Min bedömning är att detta förebyggande arbete ger effekt. Barnen upplevs som trygga i sina relationer med varandra och när situationer uppstår som riskerar att leda till kränkningar möts de av

närvarande och lyhörda pedagoger som agerar skyndsamt för att stödja barnen och lösa situationen på ett konstruktivt sätt.
Resultatet från vårdnadshavarenkäten visar att omkring 70 procent av vårdnadshavarna känner sig trygga med att lämna sitt barn på förskolan och upplever att deras barn känner sig tryggt i verksamheten. Samtidigt finns det vårdnadshavare som svarar att de inte har någon uppfattning om huruvida det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på Kyrkbyns förskola. Detta visar på ett behov av att ytterligare synliggöra och kommunicera vårt arbete med värdegrund, likabehandling och förebyggande insatser till vårdnadshavarna under kommande år.

FRÄMJANDE INSATSER:

Likabehandlingsarbetet innebär följande för oss som pedagoger på Kyrkskolans förskola:

Barn:

- Stimulera barnens samspel och aktivt samtala om allas lika värde.
- Skapa förutsättningar för ett gott socialt klimat ute och inne.
- Vara närvarande och lyhörda i barnens sociala samspel
- Alla pedagoger ska aktivt arbeta för att lära känna barnen på hela förskolan

Vårdnadshavare:

- Utvecklingssamtal, möte för vårdnadshavare
- Föra en kontinuerlig dialog med föräldrar om förskolans arbete
- Bemötandet av vårdnadshavare är en viktig del av det förebyggande likabehandlingsarbetet.
- Vi använder oss av Vklass för att göra vårdnadshavare delaktiga i verksamheten

Kollegor:

- All personal på förskolan ska arbeta aktivt att vara goda förebilder
- Skapa förutsättningar för ett gott socialt klimat ute och inne.
- Alla är viktiga för vår verksamhet.
- Alla blir sedda och positivt bemötta.
- Vi tänker på hur vi pratar om varandra
- Öppet och tillåtande klimat där vi respekterar och tillåter att vi är olika

FÖREBYGGANDE ÅTGÄRDER:

En förebyggande åtgärd är vår gemensamma barnsyn

- Varje barn är en unik, värdefull individ med kunskap, erfarenheter, intressen och talanger.

- Barn är nyfikna, kreativa, kluriga och har egna tankar och idéer.
- Barn är kompetenta, aktiva, vetgiriga och vill lära sig.
- Barn är empatiska, omtänksamma och sociala.
- Barn är fantasifulla och lekfulla.
- Alla barn är lika mycket värda och har rätt till likvärdigt bemötande.

Förskolans medarbetare:

- är lyhörda för barnens behov av variation, planerar och anpassar vardagen utifrån detta samt erbjuder många positiva möten.
- är lyhörda för att möta barnets nyfikenhet och ger utmaningar utifrån barnens ålder och mognad.
- bekräftar barnen utifrån ett positivt förhållningssätt.
- är närvarande i barns lek och i barnens vardag, både som tydliga vuxna, följsamma vägledare, medupptäckare och gränssättare.
- är därför medvetna om samspelets betydelse, hur relationer skapas, ger barnen tid, uppmärksamhet och framtidstro.
- är därför medvetna om betydelsen av vuxnas förhållningssätt sinsemellan för att vara goda förebilder.
- samtal med vårdnadshavare om vikten av att vi tar avstånd från alla former av kränkningar och mobbning både i hemmet och på förskolan.
- ges möjlighet till kontinuerlig fortbildning genom bl.a studiedagar, föreläsningar, litteraturstudier, pedagogiska diskussioner på personalmöten mm. ”

PRIORITERADE MÅL DETTA LÄSÅR:

Mål	**Åtgärder/insatser** **Hur ser vi mätbara/märkbara resultat?**	**Ansvarig**	**När ska arbetet vara klart?**
Vår förskola ska präglas av utveckling, engagemang, lekfullhet och glädje	Vi ska prata gott om alla barn och vuxna. Viktigt att alla visar glädje och nyfikenhet.	Alla	2026 09 30
Alla barn ska känna sig trygga på förskolan	Genom att alla pedagoger följer och genomför de främjande arbetsinsatser som tagits fram.	Alla	2026 09 30

TILL DIG SOM FÖRÄLDER:

Om du misstänker att ditt barn eller något annat barn utsätts för diskriminering eller kränkande behandling ska du i första hand vända dig till någon i personalen. Det kan vara svårt att ta till sig att ens egna barn kränker andra barn men även i detta fall är det viktigt att prata med personalen. Alla måste ta ett gemensamt ansvar och arbeta för barnens trygghet och samhörighet.

TILL DIG SOM BARN/ELEV:

En kränkning är när du blivit så illa behandlad att du känner dig ledsen, sårad eller mindre värd. En kränkande handling är en handling som du inte har bett om ska ske, det kan till exempel vara att någon slår dig, säger något elakt till dig, fryser ut dig, inte låter dig vara med eller är elak mot dig över nätet. Om du känner dig kränkt, ledsen eller sårad eller ser någon annan som är utsatt, berätta så snart som möjligt för en vuxen på skolan eller hemma.

BARN/ELEVER OCH VÅRDNADSHAVARES DELAKTIGHET:

Barn/elever är delaktiga genom kamratfrämjande insatser och aktiviteter.

Vårdnadshavare är delaktiga genom att ta del av planen som finns tillgänglig både på kommunens hemsida och på V-klass. Vi informerar om planens existens på vårdnadshavarmöten samt under introduktion.

BILAGOR

1.1 BEGREPP:

Diskriminering
En förenklad beskrivning av diskriminering enligt diskrimineringslagen är att någon missgynnas eller kränks och att missgynnandet eller kränkningen har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna; kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Direkt diskriminering
Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Till exempel om en elev får sämre betyg och det har samband med hens etniska tillhörighet.

Indirekt diskriminering
Indirekt diskriminering är när det finns en regel som verkar neutral men särskilt missgynnar personer med koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempelvis är om alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de barn som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet
Bristande tillgänglighet är när en verksamhet inte genomför skäliga åtgärder för att en person med funktionsnedsättning ska kunna ta del av verksamheten. Ett exempel på bristande tillgänglighet kan vara att en elev med dyslexi inte får stöd i undervisningen.

Trakasserier
Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på trakasserier kan vara en lärare som hånar en elev för att han bär kippa.

Sexuella trakasserier
Med sexuella trakasserier menas ett beteende av sexuell natur som är oönskat av den som blir utsatt för det. Det kan till exempel vara att en lärare är sexuellt närgången mot en elev.

Instruktioner att diskriminera
Instruktion att diskriminera är när någon ger en order eller instruerar någon som är i beroendeställning, till exempel en anställd, att diskriminera någon annan.

Kränkande behandling
I 1 kap. skollagen och i läroplanerna används begreppet kränkande behandling brett och omfattar då alla typer av kränkningar inklusive diskriminering enligt diskrimineringslagen och även diskriminering med koppling till andra omständigheter som gäller den enskilde som person. I 1 kap.2 § Regeringsformen står att ”Det allmänna ska motverka diskriminering av människor på grund av kön, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, språklig eller religiös tillhörighet, funktionshinder, sexuell läggning, ålder eller andra omständigheter som gäller den enskilde som person”. I 6 kap. skollagen avgränsas kränkande behandling till att avse ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet utan att vara diskriminering

enligt diskrimineringslagen. I den här texten används begreppet ”kränkningar” för att beskriva alla typer av kränkningar som avses i 1 kap. skollagen, alltså omfattande även alla former av och grunder för diskriminering. När begreppet ”kränkande behandling” används här menar vi kränkningar såsom begreppet används i 6 kap. skollagen.[3]

1.2 DISKRIMINERINGSGRUNDERNA:

Kön

att någon är kvinna eller man. Även den som avser att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet omfattas av diskrimineringsgrunden kön. Lag (2014:958).

Könsöverskridande identitet eller uttryck

att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

Etnisk tillhörighet

nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande

Funktionsnedsättning

varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå

Religion eller annan trosuppfattning

Med religion avses religiösa åskådningar som exempelvis hinduism, judendom, kristendom och islam. Annan trosuppfattning innefattar till exempel buddism, ateism och agnosticism.

Sexuell läggning:

homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning

Ålder

uppnådd levnadslängd.

Källa för diskrimineringsgrunderna: [4]

[3] Främja, förebygga, upptäcka och åtgärda - Hur skolan kan arbeta mot trakasserier och kränkningar. Skolverket, Stockholm 2019

[4] Diskrimineringsgrunder - vad är det? | DO 2025-11-04